

c LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 8, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 27, 29, 30, 47, 49 IR 51 STRAIPSNŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 15¹ STRAIPSNIU IR 37 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO IR VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, DIPLOMATINĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMŲ (TOLIAU - PROJEKTAI)
(TAPNR.: 21-1798, 21-1704(2), 21-1703(2), 21-1702(2);
TAIS NR. 21-33239, 21-31952(3), 21-31953(3), 21-31951(3))

2021-12-07 Nr. NV-3164

Vilnius

Projektų rengėja – Vidaus reikalų ministerija.

Projektų tikslas. Spręsti Valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimo metu nustatytas šio įstatymo taikymo (įgyvendinimo) problemas ir palengvinti žmoniškųjų išteklių valdymą valstybės tarnyboje.

Dabartinė situacija. Įgyvendinant Aštuonioliktosios Vyriausybės programą, kuriai pritarta Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, ir Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą, patvirtintą Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155, vykdoma valstybės tarnybos pertvarka, kurios tikslas yra pertvarkyti valstybės tarnybą sustiprinant vadovavimo ir lyderystės gebėjimus, padidinant valstybės tarnybos profesionalumą, lankstumą ir efektyvumą, modernizuojant žmoniškųjų išteklių valdymą, diegiant inovacijas valstybės tarnyboje. Atsižvelgus į tai, parengtas **valstybės tarnybos efektyvumo didinimo trumpuoju laikotarpiu priemonių paketas** – Valstybės tarnybos įstatymo 8, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 27, 29, 30, 47, 49 ir 51 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 37 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas (toliau – VTĮ projektas), Diplomatinės tarnybos įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymas ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – VSIĮ projektas).

Projektų esmė. VTĮ projektu siūloma:

1. Tobulinti įstaigos vadovų karjeros valdymą:

a) **supaprastinti įstaigų vadovų atrankos tvarką:** nustatyti, kad, tais atvejais, kai po centralizuoto konkurso atrenkamas tik vienas pretendentas – į pareigas priimančio asmens prašymu Vyriausybės įgaliota įstaiga teikia tik vieną pretendentą; jeigu prašymas nėra pateikiamas Vyriausybės įgaliotai įstaigai, organizuojamas naujas centralizuotas konkursas. Tokios pačios taisyklės taikomos ir konkursų į įstaigos vadovo pavaduotojo ir įstaigos padalinio vadovo pareigas organizavimo atveju;

b) Nustatyti, kad **įstaigos vadovas antrai 5 metų kadencijai skiriami be konkurso, jeigu jo tarnybinė veikla eitos kadencijos metu visuose atliktuose tarnybinės veiklos vertinimuose buvo įvertinta tik labai gerai.** Tais atvejais, kai įstaigos vadovas, kurio tarnybinė veikla eitos kadencijos metu visuose atliktuose tarnybinės veiklos vertinimuose buvo įvertinta tik gerai arba gerai ir labai gerai, į tos pačios valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo pareigas antrai kadencijai gali būti priimamas be konkurso;

c) papildyti, kad **kadencijai į pareigas priimti įstaigų vadovai, išskyrus įstaigos vadovą, priimaną į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, ar kadencijai priimti karjeros valstybės tarnautojai, Vyriausybės nustatyta tvarka per 6 mėnesius nuo atleidimo iš pareigų dienos (pasibaigus valstybės tarnautojo kadencijai) gali būti priimti į lygiavertes ar žemesnes karjeros**

valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje be konkurso;

d) nustatoma galimybė įstaigų vadovams, kurių pareigybė naikinama, juos perkelti į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas.

2. **nustatyti valstybės tarnautojų išbandymo laikotarpį:** valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens į valstybės tarnautojo pareigas priimamam asmeniui **gali nustatyti** iki 3 mėnesių išbandymo laikotarpį, **apie šį sprendimą viešai paskelbiama skelbiant konkursą ar atranką.** Asmenims, priimamiems į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas, išbandymo laikotarpis nenustatomas;

3. **nustatyti valstybės tarnautojų teisę gauti atlyginimą už veiklą einant valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės kolegialaus organo ar šio organo sudaromo komiteto nario pareigas** ir, kad už šią veiklą atlyginama valstybės ar savivaldybės valdomos įmonės ar jos dukterinės bendrovės lėšomis Vyriausybės nustatyta tvarka;

4. tobulinti nuostatas **dėl valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo:** įvertinus valstybės tarnautoją labai gerai, jam gali būti nustatyta pareiginė alga taikant ne mažiau nei 1 didesnę pareiginės algos koeficientą (galiojanti nuostata – ne mažiau kaip 0,5 ir ne daugiau kaip 1,5 didesnis koeficientas);

5. **atsisakoma pareiginės algos koeficientų apribojimų perkeltant į kitas valstybės tarnautojų pareigas** ir nustatoma, kad perkeltant į aukštesnes pareigas pareiginė alga gali būti didinama nuo 1 koeficiento (šiuo metu galiojančios nuostatos numato, kad perkeltant į aukštesnes pareigas pareiginė alga gali būti didinama tik 0,5 koeficiento); galimybė atkuriant valstybės tarnautojo statusą į lygiavertes pareigas, nustatyti ne mažesnę negu jam iki atleidimo iš pareigų nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne didesnę negu tai pareigybei nustatytas didžiausias pareiginės algos koeficientas, galioja – nustatoma turėta pareiginė alga);

6. siūloma **atsisakyti 6 mėnesių priemonių mokėjimo termino** (mokama tol, kol yra pagrindas mokėti), nustatant pareigą mokėti priemonę (šiuo metu yra „gali būti skiriamas“), numatant, kad priemonių už pavadavimą ir papildomų užduočių atlikimą suma negali viršyti 40 procentų pareiginės algos;

7. **sudaryti galimybę karjeros valstybės tarnautoją perkelti į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo,** priimamo į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu, **pareigas.** Perkėlimo laikotarpiu karjeros valstybės tarnautojui (perkeltam į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas) būtų garantuojamos iki perkėlimo eitos karjeros valstybės tarnautojo pareigos;

8. **atsisakyti leidimų dirbti kitą darbą instituto** ir tokiu būdu sumažinti administracinę našą bei nustatyti, kad jeigu valstybės tarnautojas, užsiimantis kita veikla, mano, kad kita veikla gali būti nesuderinama su valstybės tarnautojo pareigomis VTĮ 19 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytais pagrindais (jeigu sukelia interesų konfliktą), jis į pareigas priimančiam asmeniui ar jo įgaliotam asmeniui raštu pateikia informaciją apie kitos veiklos pobūdį ir vykdymo laiką (nustatoma pranešimo (deklaravimo) tvarka);

9. nustatyti, kad **į Vyriausybės tvirtinamą didžiausią leistiną pareigybių skaičių nebus įskaičiuojamas Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių, konsulinių įstaigų ir specialiųjų misijų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius** (atitinkamai įstatymų pakete teikiamame Diplomatinės tarnybos įstatyme bus nustatyta užsienio reikalų ministro teisė tvirtinti didžiausią leistiną Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių, konsulinių įstaigų ir specialiųjų misijų darbuotojų, su kuriais sudaromos terminuotos darbo sutartis pagal (17 str.);

VSII projektu siūloma atsisakyti nuostatos, kad valdybos nariui išmokama suma per mėnesį negali būti didesnė kaip 1/5 įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Siekiama užtikrinti visų valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių, t. y. valstybės ir savivaldybės įmonių bei valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių ir jų dukterinių bendrovių kolegialių organų narių atlygio teisinio reguliavimo nuoseklumą, nes šiuo metu valstybės ir savivaldybės įmonių valdybos narių atlygį reguliuoja Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas, o valstybės ir savivaldybių valdomų bendrovių kolegialių organų rekomenduojamas atlygis nustatytas Vyriausybės nutarimu.

Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų **lėšų projektams įgyvendinti neprireiks**. Projektuose nėra imperatyvių nuostatų, kurių įgyvendinimas pareikalaus papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų.

Derinimas. Projektai derinti su visomis ministerijomis, Nacionaline teismų administracija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos savivaldybių asociacija, Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija ir Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesine sąjunga.

Pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, įvertinimas pateiktas derinimo pažymyje.

Lietuvos savivaldybių seniūnų asociacijos pateikti pasiūlymai yra įvertinti derinimo pažymyje. Nacionalinės teismų administracijos išvadoje pateikti siūlymai ir pastabos iš esmės sutampa su kitų suinteresuotų įstaigų ir organizacijų pateiktais pasiūlymais, todėl derinimo pažymyje pateikti argumentai dėl atitinkamų pastabų ir pasiūlymų neatsižvelgimo taikytini ir Nacionalinės teismų administracijos pastaboms ir pasiūlymams.

Projektas svarstytas 2021 m. lapkričio 30 d. tarpinstituciniame pasitarime. Tarpinstituciniame pasitarime pateiktos ministerijų ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktos pastabos papildomai aptartos 2021 m. gruodžio 1 d. organizuotame pasitarime.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada patikslintam projektui pateikta 2021m. gruodžio 7 d. išvadoje Nr. NV –3162).

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatomis. Projektai prisideda prie Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatų, susijusių su valstybės tarnybos reguliavimo paprastinimu, sąlygų lanksčiau valdyti personalą sudarymu, bandomojo laikotarpio valstybės tarnyboje įvedimu.

Dalykinio vertinimo išvada.

Su sisteminiiais pokyčiais valstybės tarnyboje susijusios pastabos, į kurias šiame etape neatsižvelgta, bus įvertintos rengiant Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą 2022m. I pusmetį.

Projektą siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Viešojo valdymo grupės vadovė

Jurgita Žilinskienė

Jurgita Žilinskienė, tel. +37070663979, el. p. jurgita.zilinskiene@lr.lt